

Timișoara, pol al turismului cultural bănățean

Timișoara, the pole of cultural tourism in Banat

Editor UEBR

Ediție coordonată de dr. Lia Lucia EPURE

Tipar Waldpress

ISBN

De ce "Timișoara, polul turismului cultural din Banat"?

Programul cultural, dar și cel al diferitelor alte activități conexe agendei pentru anul 2021, an în care Timișoara este, cu drepturi depline, Capitală Culturală Europeană, are, pe parcursul anilor 2017 - 2020, un anumit specific. Este parte din imaginea Timișoarei culturale, ce-și pregătește, cu delicatețea specifică bănățeană, intrarea în marele program al anului 2021. Agenda este minuțios urmărită de echipa ATCC, condusă de doamna dr. Simona Neumann, în care Revista "Timișoara, polul turismului cultural din Banat" are deja un loc rezervat. Revista, editată de echipa UEBR (ONG timișorean, înființat în 1995, membru fondator al ATCC 2021), va apărea anual, într-un tiraj important, este bilingvă (română și engleză) și-și propune să evidențieze, pentru fiecare ediție, specific, un anumit tip de informație, necesară (credem noi) nu doar turiștilor ce vor veni la Timișoara în perioada premergătoare anului 2021, dar și altor ONG-uri implicate în proiect, instituțiilor publice reprezentative, în diferite seminarii și conferințe, și în alte forme de reprezentare. Prima ediție, din 2017, are ca proiect editorial promovarea festivalurilor (muzicale, teatrale, amuzante, culinare, cu profil istoric, de promovare a unor valori locale, tradiționale,) din Timișoara, Timiș, Arad, Caraș -Severin. Citind texte, s-ar putea că cititorul să aibă surpreze plăcute, derivate din multimea inventivității și creativității realizatorilor acestor festivaluri, toate, pe zona de vest a țării. De aceea, revista promovează nu doar "Timișoara, capitală culturală", ci tot vestul României (Banatul), ca potențial cultural al diversității, interculturalității și al multiculturalității.

Festivalurile, în lume, sunt expresii ale comunicării complexe, cuprinzând elemente culturale, artă, diversitate, îmbinând, adesea, planurile formale cu cele informale, și au o istorie încă din Evul Mediu, oamenii fiind mereu atrași de ele...

Credem că o revistă, dedicată exclusiv festivalurilor, ar putea fi o lectură plăcută, un ghid serios pentru orientarea într-un program în zona de vest a României, dar și dovada aprecierii față de munca unor echipe serioase, complexe, din domeniul amintit.

Edițiile anilor viitori se vor focaliza pe minunatele comori arhitecturale, clădiri de patrimoniu, case memoriale, porțile vechi ale orașului interbelic, monumente istorice, galerii...

Revista este susținută de FLEX ROMÂNIA, partener de elită al unor proiecte culturale, căruia editorul acestei reviste îi mulțumește public!

Lia Lucia Epure

Why should "Timișoara be the pole of the cultural tourism in Banat"?

The cultural programme as well as of the various activities connected with the agenda for 2021, the year in which Timisoara will be full-fledged European Capital of Culture, has a certain specificity during 2017 - 2020. It is a part of the image of the culture in Timișoara, which prepares with the specific subtlety of Banat the entry into the great program of 2021. The agenda is thoroughly followed by the ATCC team, led by Mrs. Simona Neumann, in which "Timisoara, the cultural tourism pole in Banat" magazine already has a reserved place. The magazine, edited by the UEBR team (NGO founded in 1995 in Timisoara, and also a founding member of Timisoara – European Capital of Culture Association, hereinafter referred as ATCC 2021) will become an annual bilingual (Romanian and English) publication issued in an impressive number of printed copies, the main aim being to highlight, for each edition, a certain type of information, which in our opinion is important not only for the future tourists who will come to Timisoara in the pre-2021 period, but also for other NGOs involved in the project, main public institutions, in various seminars and conferences, and in other forms of representation.

The first edition issued in 2017, has as editorial project the promotion of festivals (musical, theatrical, fun, culinary, historical, promoting local, traditional values) from Timișoara, Timiș, Arad, Caraș - Severin. Reading the texts, the reader could experience pleasant surprises, derived from the creativity and inventiveness of the creators of these festivals, all on the west part of the country. That is why the magazine promotes not only "Timisoara-Capital of Culture", but also all the Western Romania (Banat) as a cultural potential of diversity, interculturality and multiculturalism.

Throughout the world, festivals are the expressions of complex communication, including cultural elements, art, diversity, often combining formal and informal plans, having a history from the Middle Ages, people have always been attracted by them ...

We believe that a magazine dedicated exclusively to festivals could be a pleasant reading experience, a serious guide for a program orientation in the west part of Romania, but also a token of appreciation for the work of serious, complex teams in the mentioned field.

The editions of the coming years will focus on the wonderful architectural treasures, patrimony buildings, memorial houses, ancient gates of the inter-war city, historical monuments, galleries ...

The magazine is endorsed by FLEX ROMANIA, an elite partner of many other cultural projects, to which the editor of this magazine publicly expresses his/her gratitude!

Lia Lucia Epure

Festivaluri în Timiș

Festivals in Timiș

Festivalul rEVOLUTION

De la ideea de libertate a pornit Revoluția de la Timișoara, dar de la o idee artistică îmbinată cu un strop de aventură s-a născut rEVOLUȚIA (rEVOLUTION) unei stări de spirit evolute, tot la Timișoara.

rEVOLUTION este un festival unic în România, Tânăr dar Îndrăzneț, care la începutul lunii iunie, pentru trei zile și trei nopți, animă scenele orașului cu sute de artiști ce promovează mai multe genuri muzicale și sute de momente pline de aventură care surprind publicul.

Pe perioada festivalului, publicului îi sunt oferite, pe lângă muzica nouă, forme diverse de workshopuri de dans, discuții, show-uri moderne, zone de joacă pentru cei mai mici spectatori, demonstrații de circ, afterparty-uri, show-uri muzicale.

Festivalul și-a extins reprezentările și la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara, în apropierea căruia este amenajat un lac care oferă un plus de satisfacție și de relaxare.

rEVOLUTION Festival

The Revolution from Timișoara started from the idea of freedom, but from an artistic idea, combined with an ounce of adventure, the rEVOLUTION of an evolved state of spirit was born, also at Timișoara.

rEVOLUTION is a unique festival in Romania, young but bold, which takes place at the beginning of June. Hundreds of artists promoting different music genres and hundreds of moments (dance workshops, modern shows, talks, afterparties, etc.), filled with adventure, inspire the city scenes.

The festival also extended its representations at the Banat Village Museum.

Festivalul Internațional de JazzTM

Bun venit la JazzTM! Un univers rafinat și irepetabil pe care-l veți descoperi alături de publicul numeros de pretutindeni, pasionat de acest gen muzical întratăt de mult, încât fiecare seară se încheie abia după nenumărate bisuri.

Prestigiosul festival, unic în această parte a Europei, transmis în prima ediție și de postul tv MEZZO, se desfășoară în Piața Victoriei/Operei și s-a impus atât prin condițiile excelente de vizionare, cât și prin numele care urcă pe scenă an de an, de la Ilhan Ersahin și "legenda" jazz-ului american, Macy Gray, până la vocalisul de jazz american Kurt Elling, cel care a cântat la prima cină a Administrației Obama.

Fiecare ediție a JAZZ TM menține calitatea prestațiilor artistice prin zecile de voci de aur ale jazzului mondial. Evenimentul are loc în prima săptămână a lunii iulie.

JazzTM International Festival

JazzTM is a refined universe which you will discover together with a numerous crowd, a crowd devoted to this musical genre. The prestigious festival, unique in this part of Europe, takes place in Piața Victoriei/Operei and has imposed itself both through its excellent viewing background but also the names that walk the stage, year after year.

Each JazzTM edition maintains the quality of the artistic performances via the thousands of golden voices of world jazz. The event takes place in the first week of July.

Festivalul Timișoara Rocks

Eveniment în care spectacolul este făcut de cuvinte. Când spui rock, spui nonconformism, libertate, îndrăzneală a expresiei cuvintelor, tinerețe a spiritului.

Un astfel de festival vă aşteaptă la Timișoara, în miezul lunii iunie, în Piața Victoriei, unde energiile se dezlănțuie în nebunia sunetelor. Veți întâlni trupe locale și formații consacrate pe plan internațional.

După o seară petrecută la Festivalul Timișoara Rocks veți trage singuri concluzia: este aceasta muzica "sufletelor vândute"?

Timișoara Rocks Festival

When you say rock, you say nonconformist, free-spirited, daring words expression and youth of the spirit. In the midst of June, this kind of festival awaits, in Piața Victoriei, where the energies unleash in the madness of sounds. You will meet local artists and bands known internationally.

Festivalul PLAI

Plai este cuvântul care înseamnă "acasă", iar PLAI este brâul multicolor al celor peste 30 de etnii care conviețuiesc în armonie, de veacuri, în Timișoara și Banat.

În acest leagân multicultural sunt invitați la fiecare început de septembrie artiști, formații, ansambluri muzicale din toate genurile și din toate colțurile lumii, la Muzeul Satului Bănățean din Timișoara.

Venîți în mirifica lume a muzicii popoarelor, în armonie deplină cu alte activități conexe, lecturi, atelierele de creație! Aici puteți învăța să aşterneți culori pe sticlă, să pătrundeți în tainele sculpturii, ale arhitecturii, ale fotografiei sau ale teatrului.

Manifestările culturale se împletește cu activități de dresaj, demonstrații de circ, întreceri sportive sau culinare, iar meșteri artizani și meșteșugari creează un spațiu arhaic, tradițional, în care, pentru a-i delecta pe vizitatori, nu se dau în lături să toarcă fuior folosind furca și fusul bunicii sau să împletească păpuși din materiale naturale.

Festivalul PLAI promovează dialogul intercultural, fiind catalogat pe plan internațional drept cel mai bun proiect românesc intercultural de voluntariat, care poate mobiliza un oraș, un continent, o lume.

PLAI Festival

„Plai” means „home”, but also a multicolored belt of over 30 ethnic groups living in harmony in Timișoara and Banat.

Every beginning of September, in this multicultural swing, artists, bands and musical ensembles of different genres, from all over the world, are invited at the Banat Village Museum.

Here, you can learn how to color of glass, how to pierce through the mystery of sculpting, architecture, photography or theatre. The cultural manifestations that take place here promote the intercultural dialogue. PLAI Festival is known internationally as the best Romanian Intercultural Volunteering project.

Festivalul European al Spectacolului - Festival al Dramaturgiei Românești (FEST-FDR)

Dacă este luna mai, este sărbătoarea teatrului european și românesc.

FEST-FDR este unul dintre argumentele principale în seria de evenimente pentru obținerea de către Timișoara a statutului de Capitală Culturală Europeană 2021, a cărui gazdă este, pentru două săptămâni, Teatrul Național Timișoara.

Un festival pentru un public intelligent și decent, din care nu lipsesc umorul, interactivitatea, implicarea spectatorului, neprevăzutul și care își consolidează dimensiunea culturală, civică și socială ce l-a impus în context european.

Gândit ca un pol important al dramaturgiei românești și punct de convergență al artelor spectacolului, FEST-FDR a devenit în ultimii ani unul dintre cele mai importante evenimente culturale ale României, la care participă actori și trupe de teatru din întregul spațiu european.

Cei care doresc să vadă spectacole implicate și cred că există puterea de a schimba societatea în mai bine sunt invitați să pătrundă în lumea mirifică a unui teatru social autentic.

Spectacolele se desfășoară inclusiv în spații neconvenționale, în stradă, atrăgând în scenariu și publicul care asistă, vede și participă.

European Performance Festival – Romanian Theatre Festival (FEST-FDR)

If it is May, then we celebrate the European and Romanian theatre. FEST-FDR is one of the main

reasons for which Timișoara obtained the statute of 2021 European Cultural Capital. The host of this festival is the Timișoara National Theatre.

This is a festival for the intelligent and decent audience, which does not lack humor, interactivity and the audience's involvement.

Considered an important pole of Romanian theatre, FEST-FDR has become one of the most important cultural events in Romania. The theatre shows take place in unconventional places, on the streets, engaging with its audience.

Festivalul Internațional de Operă și Operetă

Ce poate fi mai frumos decât o seară de vară petrecută într-un parc imperial încărcat de roze ce vibrează la muzica lui Verdi, Mozart, Lehar, Johann Strauss sau Puccini!

Toate acestea vă așteaptă la Festivalul Internațional de Operă și Operetă din Parcul Rozelor din Timișoara, în ultimul week-end al lunii august și în primul din septembrie, în atmosfera unui stil rafinat, plin de eleganță artiștilor și a spectacolelor de înaltă calitate, cu un repertoriu format din celebre opere, operete, musicaluri.

Festivalul Internațional de Operă și Operetă, susținut de Opera Națională Română Timișoara, a cucerit de mult inimile melomanilor, astfel că mii de oameni ai locului sau de aiurea, din întreaga Europă, și-au trecut în agenda seratele lirice din acest minunat decor.

Festivalul de Operă și Operetă este cel mai mare festival în aer liber din România, la care intrarea este liberă.

Parcul Rozelor este la rândul său o emblemă a Timișoarei, care se apropie de venerabila vârstă de 130 de ani, fiind creat de familia Muhle, grădinarul Wilhelm și fiul său, arhitectul peisagist Arpad, sub numele de Rozariu, care l-a impresionat pe împăratul Franz Joseph.

The Opera and Comic Opera Festival

What can be more pleasant than a summer night spent in a rose park that vibrates on the music of Verdi, Mozart, Lehar, Johann Strauss or Puccini!

All these await at the Opera and Comic Opera Festival from the Roses Park in Timișoara, during the last weekend of August and the first one of September.

This festival is the largest one that takes place in open space and has a free entrance. It offers high quality shows, filled with elegance and refinement, composed of famous operas, comic operas and musicals.

Festivalul Blues pentru Timișoara

Pe o muzică ce se cântă în diferite tempouri, de la lent la foarte rapid, intrăm în armoniile blues-ului, la fiecare început al lunii august, când se sărbătoresc Zilele Municipiului Timișoara.

Festivalul Blues pentru Timișoara se desfășoară în Piața Victoriei și este organizat de Bega Blues Band, cea mai longevivă trupă de blues-jazz din România, creată în 1983.

Artiștii știu să transforme fiecare ediție a festivalului într-o amintire de neuitat.

The Blues Festival for Timișoara

We enter the harmony of blues at every beginning of August, when the Days of Timișoara happens. This festival takes place in Piața Victoriei and is organized by Bega Blues Band, the longest blues-jazz band from Romania.

The artists know how to transform each edition into an unforgettable memory.

Festivalul Artelor Timișorene

Este un eveniment născut din sensibilitatea timișorenilor pentru artă. Manifestare susținută exclusiv de artiștii locali, Festivalul Artelor Timișorene aduce pentru o săptămână, la începutul lunii iunie, o serie de evenimente culturale patronate de cele șapte muze care reușesc să scoată la lumină valori ale culturii locale nedescoperite încă sau nefructificate la întregul potențial.

Scriitori, actori, plasticieni, balerini, muzicieni, interpreți, arhitecți de toate vîrstele au un spațiu de exprimare inedit, strada, în care se întâlnesc cu publicul care este tot mai fascinat de surprizele fiecărei ediții a Festivalului Artelor Timișorene.

Manifestările au loc în centrul istoric al cetății.

Veți descoperi în săptămâna festivalului un oraș cu o viață culturală efervescentă care va incita dorința fiecărui dintre noi de a ne descoperi vocația artistică.

Timișoara Arts Festival

Is an event born from the sensitiveness for art. The festival brings, at the beginning of June, a series of cultural events which are able to shed a light on undiscovered local culture values.

Writers, actors, musicians, ballet dancers, architects, singers of all ages have an unacted space to express themselves: the streets. The shows take place in the historical center of the citadel.

Festivalul Baroc

Brand al Capitalei Culturale Europene 2021, Festivalul Baroc este o stare de spirit a Timișoarei, născut din multiculturalitatea și toleranța multietnică a locuitorilor.

Este un eveniment cu totul deosebit, pentru că transformă istoria orașului în artă.

Nu ratați șansa de a vă bucura de atmosfera barocă creată de manifestările ce se desfășoară în Timișoara începând cu data de 18 octombrie și care marchează eliberarea Timișoarei de sub ocupația otomană de către trupele Printului de Savoya, în 1716. Este momentul în care Timișoara s-a descătușat de Semiluna orientală, păsind cu adevărat spre civilizația europeană occidentală, căreia îi aparținea.

Ce vă așteaptă pe parcursul săptămânii baroce la Timișoara?

Expoziții de documente de epocă despre trecutul cetății - epoca otomană, cucerirea austriacă și dezvoltarea cetății în epoca imperială -, spectacole baroc, teatru de păpuși, parada costumelor de epocă, cursuri de dans baroc, spectacole de stradă cu reinterpretări ale barocului în modernitate.

Nu lipsesc balurile la care domni și domnițe cu "sânge albastru" coboară dincalești pentru a participa la seratele pline de savoarea barocă, în preajma Palatului Baroc din Piața Unirii.

Festivalul Baroc nu uită pe nimeni, astfel că au loc și o serie de evenimente legate de personalități ale culturii din veacurile XVII-XIX, celebrate atât la nivel național cât și internațional.

Surprizele festivalului sunt nenumărate, cea mai mare putând fi aceea de a-l întâlni în fruntea trupelor austriecice pe însuși Prințul Eugeniu de Savoya, totul într-o paradă fantastică ce trezește emoție și admirație.

The Baroque Festival

A brand of the 2021 European Cultural Capital, this festival is Timișoara's state of spirit, a truly special event, because it transforms the city history in art.

Starting with 18 of October, don't miss the chance to enjoy a baroque atmosphere, created by shows taking place in Timișoara. What awaits you during the baroque week?

Exhibits of documents from the Ottoman, Austrian eras, baroque performances, puppet theatre, baroque dance classes, street performances, epoch costume parade, balls, events regarding cultural personalities of the XVII-XIX centuries.

Ethnic groups Festival

At the beginning of June, the Banat Village Museum transforms into a multicultural space of the ethnic port parade, at which the representatives of over 30 ethnic groups that live here participate.

The stars are ancient attire which revive the memory of holidays. Thousands of cotton and raw silk Romanian blouses describe the beautiful scenery from which, at any point, can appear characters from folk fairy stories.

Minorities present their specific traditions and welcome guests with music, folk dances and rich meals.

Festivalul Etniilor

La începutul lunii iunie, Muzeul Satului Bănățean din Timișoara se transformă într-un spațiu multicolor al paradei portului popular la care participă reprezentanți ai celor peste 30 de etnii care locuiesc aici.

Vedete sunt veșmintele străvechi care reînvie amintirea sărbătorilor câmpenești, când fete și flăcăi se prindea în horele de vară, iar bătrânele puneau la cale nunțile din anul următor, dar și imaginea sezătorilor din sezonul rece, când se țeseau aceste podoabe vestimentare.

Mii de ii din bumbac și borangic, țesute cu fir de mătase aurie, oprege, fote, catrințe, ilice, brâie, ițari și cămăși descriu un peisaj mirific din care pot apărea în orice clipă personajele din basmele populare.

Minoritățile își prezintă și ele tradițiile specifice pe Aleea minorităților din Muzeul Satului Bănățean, unde pot fi vizitate și casele tradiționale din zona Banatului: Casa din Bata (județul Arad, sec. al XVIII-lea), gospodăria din Căpâlnaș (județul Arad, sec. al XIX-lea), gospodăria de olar din Jupânești (Timiș, sec. al XIX-lea) sau biserică de lemn din Topla (Caraș-Severin, sec. al XIX-lea).

Odată intrați în acest spațiu, veți descoperi spiritul de frățietate care a durat între conaționalii de aici, buna înțelegere bănățeană fiind un model de colaborare pașnică între etnii, chiar și pentru Europa.

Și pentru că veți trece pragul unor gazde bune care vor ca oaspeții lor să se simtă cât mai bine, veți fi întâmpinați cu muzică și dansuri populare, cu îmbelșugate mese câmpenești.

Festivalul Folcloric al Minorităților și Festivalul Gastronomic

Cum poți vorbi despre un eveniment multietnic fără să treci prin "bucătăria națiilor"?

Este cel mai îndrăgit laborator, în care tone de legume proaspete de toate soiurile au învățat și ele că în ceaune trebuie să se înteleagă perfect pentru a făuri mâncărurile cele mai gustoase.

Festivalul are loc la mijlocul lunii octombrie, în Parcul Rozelor din Timișoara, nou prilej cu care sunt promovate folclorul minorităților etnice din Timișoara, dar și tradițiile lor.

Pe parcursul celor două zile ale Festivalului Gastronomic, toți cei care caută un strop de relaxare au ocazia să guste preparatele tradiționale ale etniilor prezente la eveniment, să savureze produse specifice din zona Banatului și să participe la atelierele meșteșugărești.

Sârmăluțe în foi de varză murată, fasole albă cu cârnăciori și murături picante, gulas, frigărui, mititei, plăcinte, halva, gogoși cu ciocolată sau dulceață de vișine vă răsfăță pe aleile parcului.

Minorities Folk Festival and Gastronomy Festival

It is the most loved laboratory, in which tons of fresh vegetables have learned that they have to perfectly understand each other in order to make some of the most delightful meals.

The festival happens in the middle of October, in the Roses Park, Timișoara, a new occasion to promote ethnic minorities folklore and their traditions.

During the two days of the Gastronomy Festival, everybody looking for relaxation have the occasion to taste traditional food and to enjoy specific products from Banat, or to participate at crafts workshops.

Festivalul Timfloralis

Un paradis al culorilor care întâmpină primăvara. Timfloralis este festivalul care aduce în Timișoara, la mijlocul lunii aprilie, zeci de designeri floriști din întreaga Europă care fascinează prin aranjamentele florale pe care le realizează în Piața Operei, dar și în parcurile centrale ale orașului.

Pătrundeți în universul Timfloralis și lăsați-vă învăluiați de simfonia florală, când aleile pietonale și cele din parcuri, fântânile ornamentale sunt împodobite cu adevărate opere de artă făurite din flori ce creează vîi emoții.

Fiecare ediție a festivalului păstrează și tradițiile deja consacrate, care pun amprenta cromatică a orașului, dar vine și cu surpize, pentru că tenta culorilor este mereu alta, de la alb la pastel, culori feminine sau culori puternice, foarte multe nuanțe de bordo închis, foarte multe tonuri de mov care merg spre bordo sau orice alte combinații care creează răsfățul privirii.

Cele mai așteptate momente sunt parada modei vestimentare florale și cina feerică gătită din flori comestibile și servită sub copacii împodobiți cu aranjamente florale în ton.

În paralel, se organizează ateliere unde sunteți învățați cum să aranjați un buchet de flori pentru diferite ocazii sau care sunt cele mai potrivite flori pentru amenajarea locuinței. Bineînțeles, totul este presărat de muzică rafinată, în ton cu sărbătoarea primăverii.

Timfloralis Festival

A paradise of spring colors. Timfloralis brings to Timișoara, in the middle of April, floral designers from all over Europe, bringing fascinating floral arrangements.

Every edition of this festival keeps the already known traditions, showing a chromatic impression of the city. The most anticipated moments are the floral clothes fashion parade and the magical dinner made of edible flowers and served under the trees.

Also, there are being organized workshops where those interested will learn how to arrange a flower bouquet for different occasions.

Festivalul Vinului

Bahus își cere dreptul la sfârșit de Brumărel, când peste Timișoara coboară miresmele podgoriilor bănățene, iar zeul licorilor aduce multă voie bună în oraș. Sunt zile de răsfăț pentru gurmanzii care pot încerca pastrama picantă printre degustările de tulburel Tânăr, suplu și zglobiu ori statornicele vinuri vechi, negre și roșii precum rubinul ori aurii-arămii asemeni chihlimbarului, care lasă urme catifelate pe pereții paharelor.

Este o sărbătoare a bucuriei, pentru că recoltele sunt adunate și toată căldura soarelui a colorat și a îndulcit roadele viei care și-a adjudecat ... un festival.

Veniți să ciocniți ulcelele cu vin în numele bucuriei și să alegeti butoiășele cu vinurile preferate pe care le veți pune pe masă în serile reci care vor urma, alături de fripturile de purcel la proțap!

La Festivalul Vinului, bucuria este pentru toți, copiii putând alege sucuri de struguri, plăcinte cu stafide, halva, jucării tradiționale sau obiectele de artizanat.

Și pentru că Bahus iubește veselia deplină, nu lipsesc niciodată din Festivalul Vinului programele artistice cu multă muzică folclorică și ritmuri ale generației tinere.

Wine Festival

It's a celebration of joy, because the crops are gathered and all the sun's heat has colored and sweetened the harvest of life, which awarded itself ... a festival. Come and choose your favorite wine you will serve in cold nights to follow, together with roast.

During the Wine Festival, the joy is for everybody, kids being able to choose between grapes juice, currant pie, halvah, traditional toys and handicraft articles. Not to be missed are the artistic programs with a lot of folk music and rhythms of the young generation.

Parada Fanfarelor

Poți rămâne indiferent când auzi sunetul de fanfară? Nicidcum. Ceva te atrage și te îndrepți pe urma pașilor nevăzuți ai sunetelor de pe portativ până ce întâlnești formațiile care impun un respect plin de farmec.

În ultimul week-end al lunii septembrie, Timișoara se transformă într-o veritabilă scenă deschisă muzicii de fanfară, în cadrul Paradei Fanfarelor, instrumentiștii din întregul Banat prezenți la sărbătoare fiind răsplătiți de aplauzele publicului.

Trebuie să știți că românii au păstrat amintirea vechilor instrumente de suflat masive din perioada romană, buciumul, urmat în epoca medievală de fanfare cu instrumente de suflat de origine arabă sau turcă ce își făceau datoria nu doar pe tărâm militar, ci și la nunțile domnești, ceea ce, trebuie să recunoaștem, ne face părtăși ai acelor istorii.

Fanfarele moderne își au izvorul în orchestrele militare de prin secolul al XIX-lea, organizate de instructori italieni sau germani. Așadar, sunteți invitați să participați și să luați cu dumneavoastră clipe de neuitat oferite de Parada Fanfarelor, alături de care vă puteți fotografia. Trăiți bucuria acestei minunate muzici alături de foarte mulți copii care sunt de fiecare dată captivați de uniformele militare sau a straielor populare ale protagonistilor întâmpinați la intrarea în Piața Victoriei/Operei cu aplauze de recunoștință.

După cel de-Al Doilea Război Mondial, în Parcul Central din Timișoara exista un foișor în care cânta fanfara militară în fiecare duminică după amiază, iar tradiția poate fi reluată.

Brass Band Parade

Can you remain indifferent when you hear the sound of the brass band? Certainly not.

The last weekend of September, Timișoara transforms itself into a real open scene for brass band music, within the Brass Band Parade, where musicians from all Banat are present to enjoy the audience with impressive sounds.

You are invited to participate and to photograph yourselves with the Brass Band, and to also live the joy of this wonderful music, together with a lot of children, all, fascinated by the military uniforms and ethnic clothes of the protagonists.

Festivalul Lubeniței de la Gottlob

Când soarele își revarsă dragostea fierbinte peste pământeni, nimic nu este mai binevenit decât o felie rece de pepene verde sau galben zemos, proaspăt cules și răcorit cu gheăță. Acum înțelegeți de ce dolofana lubeniță a fost răsplătită cu un festival, la Gottlob, lângă Timișoara, pentru că acolo este împărăția pepenilor verzi.

Festivalul Lubeniței de la Gottlob, un brand bănățean care se manifestă la mijlocul lunii lui Gustar (august), răspândește un pastel tricolor verde-roșu-galben irezistibil pentru gurmanzii care vin aici cu rețete de dulceață din pepene sau de murături din lubeniță, dar și cu mostre din care puteți gusta pe alese.

Sărbătoarea lubeniței aduce la Gottlob în fiecare an sute de vizitatori care se bucură de zeci de standuri cu pepeni pe alese, dar și de multă voie bună, pentru că ansambluri folclorice și trupe de muzică din țară și din străinătate îi răsfață pe oaspeți.

Și ca să nu vă plăcăți, gazdele le aduc oaspeților în fiecare an surprize, cea mai nouă fiind o salină și o sală unde puteți juca bowling.

The Gottlob Watermelon Festival

Nothing is more welcomed than a slice of juicy, freshly picked and cold watermelon or yellow melon during summer. The Gottlob Festival is a Banat brand which manifests itself in the middle of August, revealing a pastel of colors, irresistible for those who come to Gottlob.

This celebration brings together hundreds of visitors that enjoy watermelons, folk ensembles, national and international music bands, and, also, surprises.

Festivalul Berii

Odată ajunși în Timișoara, trebuie să știți că sunteți în patria berii din România, pentru că aici se află prima fabrică de bere de pe actualul teritoriu al țării. Construită în 1718, din ordinul principelui Eugeniu de Savoia, care a eliberat Cetatea de sub stăpânirea otomană, fabrica producea bere pentru armata austriacă, întrucât lipsea cantitatea necesară de apă potabilă.

După trei veacuri, fabrica modernizată cu linii noi de producție încă funcționează și produce berea "Timișoreana" cu care localnicii se mândresc.

Și unde s-a mai întâlnit să curgă atâtă bere, fără un festival care să o cinstească!

La sfârșitul lunii mai, pentru trei zile, orașul intră sub puterea "blondelor", a "brunelor" sau a "negrelor" cu gust dulceag sau amăru, servite la țap sau la halbă, în care gulerul berii trebuie tras la linie nemțească, de două degete mai jos de la buza cănnii.

Nelipsiți de la Festivalul Berii sunt nemții, cei care mai trăiesc în Banat sau cei veniți din Germania, dar și austriecii care lucrează în firmele din zonă, care alături de români se bucură pe cinste.

Sărbătoarea cu aromă șvăbească cere după sine și o paradă a porturilor populare, cursuri care reînvie vechile meserii din Timișoara și multă distracție, iar partener nelipsit din rândul organizatorilor evenimentului este Consulatul German de la Timișoara, alături de care se celebrează diversitatea culturală și strânsa colaborare culturală și economică dintre cele două țări.

Sărbătoarea este prelungită în fiecare zi de peste an în Curtea Berarilor din centrul Timișoarei, unde puteți ridica halba gustând și cârnăciori, grătare ori frigărui pregătite sub privirile dumneavoastră.

The Beer Festival

Once in Timișoara, you have to know that you are in the land of beer from Romania, because here you can visit the first beer factory. After three centuries, the factory suffered a real transformation and it produces the well-known beer "Timișoreana", which locals are very proud of.

At the end of May, for three days, the city enters the power of beer, a place that is crowded with Germans – those that live in Banat or those who came from Germany, and, also, Austrians who work nearby.

The festival is continued every day of the year at "Curtea Berarilor", where you can raise your mug and taste sausages, barbecue or roasted meat, all prepared right under your eyes.

Festivalul Inimilor

O explozie de culori ale portului popular de pe cinci continente inundă străzile Timișoarei în prima jumătate a lunii iulie, când ansambluri folclorice formate din mii de tineri din întreaga lume oferă spectacole unice pe scena Teatrului de Vară din Parcul Rozelor din Timișoara, împreună cu Festivalul Inimilor.

Dedicat memoriei martirilor Revoluției din 1989, festivalul a fost conceput în ianuarie 1990 de autoritățile locale și lansat în luna iulie a aceluiași an, fiind prima manifestare profesionistă de folclor din România inclusă în calendarul anual al UNESCO.

Fiecare seară a festivalului este o odă adusă bucuriei de a fi împreună, nație lângă nație, în cea mai frumoasă formă de manifestare a interculturalității și concordiei, sub forma unei imense inimi fără frontiere.

Zeci de mii de spectatori trăiesc emoția răspândită de dansatorii populari, care transmit prin fiecare sunet și mișcare un strop din tradițiile natale.

The Festival of Hearts

An explosion of colors of the folk costumes from 5 continents floods the streets of Timișoara in the first half of July, where folk ensembles from all over the world offer unique performances.

Each night of the festival is an ode brought to the joy of being together, nation near nation, in the most beautiful form of manifestation of interculturalism. Tens of thousands of spectators live the emotion carried out by the folk dancers.

Festivalul Internațional "Timișoara Muzicală"

De vreme ce prin Timișoara au trecut și au susținut concerte cu mare succes la public muzicieni brilianți, Enescu, Bartok, Liszt, Strauss Jr sau Brahms, cum ar putea fi Cetatea altfel decât ... muzicală!

De aici au pornit pe portativele lumii dirijorul și compozitorul de muzici militare și muzică ușoară Iosif Ivanovici, care a rămas în memoria colectivă mai ales pentru valsul "Valurile Dunării", baritonul

Ioan Holender, care a devenit cel mai longeviv director al Operei de Stat din Viena sau trupa Phoenix, o emblemă a orașului.

Pentru publicul iubitor de muzică clasica instrumentală sau de operă, operetă și balet, aici s-a născut Festivalul Internațional Timișoara Muzicală, care datorită succesului răsunător are două ediții anuale: cea de primăvară (mai-iunie), organizată de Filarmonica Banatul și cea de toamnă

(octombrie - noiembrie), sub cupola Operei Naționale Române din Timișoara.

Eveniment devenit deja tradițional, cu peste 40 de ediții, Festivalul Internațional Timișoara Muzicală, fondat de compozitorul și dirijorul Remus Georgescu, este un regal mult așteptat de publicul din țară și din străinătate, cu invitați din întreaga lume care au în program lucrări semnate de cele mai apreciate nume ale muzicii clasice.

"Timișoara Muzicală" International Festival

For the audience who loves classic instrumental music or opera, comic opera and ballet, here was born the "Timișoara Muzicală" International Festival, which, due to its astonishing success, has now 2 editions: the spring one (May-June), organized by Banatul Philharmonic, and the autumn one (October-November), organized by the Romanian National Opera from Timișoara.

The event has over 40 editions and was founded by the famous composer and conductor, Remus Georgescu.

© Antonius Plaiau 2008

Festivalul Pălăriilor

Doamnelor, domnilor, dacă ajungeți în Timișoara pe la mijlocul lunii septembrie, nu uitați să aveți la dumneavoastră și o pălărie, pentru că puteți participa la Parada Pălăriilor, alături de numeroșii timișoreni care creează un superb evantai de culori în Piața Operei.

Este suficient să privești frumoasele pălării ale doamnelor, domnișoarelor și domnilor, pentru a țese încântătoare povești și istorii despre minunatele

accesorii. Pălării din fir subțire de păi oriental, bogat ornamentate cu buchete de flori, simple, doar cu câte o panglică îndrăzneață sau mai timidă ori elegante pălării din mătase fină sau din stofă englezescă, ce amintesc de seratele interbelice.

Este o manifestare mai nouă, concepută special pentru a întâmpina anul 2021, cel al Timișoarei Capitală Culturală Europeană, aşa cum se cuvine, iar oaspeții să spună "Jos pălăria!".

Cum ar fi putut lipsi un astfel de eveniment din Timișoara, care a fost primul oraș din sud-estul

Europei unde a fost deschisă o fabrică de pălării (1896) de către austrieci, primul proprietar fiind Filip Lenstein!

De aici au ajuns în garderobele a mii de clienți pălării din lână și păr de iepure sau de cămilă, din fetru, catifea sau stofă fină, berete care erau purtate de militari, dar erau la modă și pentru civili, turbane de înmormântare, băștile muncitorești, creații elegante cu ace cu perle, pentru ocazii mondene, pălării de duminică, pentru biserică sau pentru alte momente ale zilei.

The Festival of Hats

Ladies and gentlemen, if you ever find yourselves in Timișoara in the middle of September, do not forget to bring a hat with you, because you can participate at the Hats Parade.

Oriental straw hats, filled with ornaments and flowers, elegant silk hats or hats made from English fabrics remind of the parties that took place in the inter-war period.

It is a new manifestation, especially designed to greet 2021, the year in which Timișoara will be a European Cultural Capital, so that the guests would say "Hats off!".

Târgul de Paști

Piața Victoriei din Timișoara se transformă cu o lună înaintea sărbătorilor pascale într-un loc de promenadă de unde nu puteți pleca fără un cât de mic suvenir. Zeci de meșteșugari de toate vîrstele își etalează produsele de sezon pe standurile amenajate în centrul orașului, inundându-l în spectrul bucuriei, în cadrul Târgului de Paști.

Tarabele sunt pline de tot felul de atracții și obiecte de decor, de la ouăle încondeiate și iepurașii de ciocolată până la jucării sau vase din lut, papucii din lână și covoare împletite manual, podoabe, bijuterii, icoane sau mâncăruri picante pe care nu le poți evita.

Cei mici se bucură de caruselul care-i poartă în călușei, iar cei mari, de prilejul de a face multe poze ce le vor aminti că au trecut prin Târgul de Paști de la Timișoara.

The Easter Fair

Piața Victoriei transforms itself a month before the Easter holiday into a parade from where you cannot leave without a souvenir. Tens of craftsmen of all ages offer their season products within the Easter Fair.

The stands are filled with attractions and decoration objects, from Easter painted eggs to chocolate bunnies and toys or crockery, wool shoes, manually intertwined rugs, jewelry and spicy food you cannot miss.

Kids enjoy the carousel and the opportunity to take lots of photos that will remind them of the Easter Fair from Timișoara.

Târgul de Crăciun

Târgul de Crăciun din centrul Timișoarei se deschide pe 1 Decembrie, de Ziua Națională a României. Fie că este zăpadă sau cerul încă nu a cernut-o, bucuria este la fel de mare, de la cei mici până la bunici, porțile târgului fiind trecute de zeci de mii de persoane.

Comerțanții români și străini își expun anual

în zecile de căsuțe amplasate în Piața Victoriei produsele: blănuri și covoare călduroase din fuior alb, papuci de casă, vase și oale din lut și multe alte produse lucrate manual.

Sectorul "Gastro" nu poate fi trecut cu vederea, pentru că miroslul preparatelor culinare se împletește armonios cu pofta de a le gusta, iar oferta este întotdeauna foarte atrăgătoare și vine de la bucătări bănățeni, dar și din Ungaria, Italia, Austria, Germania sau Serbia.

Găsiți produse preparate în gospodării după rețete tradiționale: faimoasa zacuscă de Banat, preparate proaspete din carne de porc, gogoșari roșii și grași umpluți cu varză, dulceață de gutui sau de nuci verzi, brânză de burduf, cașcaval afumat în coajă de brad, telemea de oaie, pâine caldă bănățeană, produsele de patiserie, gulaș piperat, varză cu cârnăciori, fasole cu ciolan și multe alte preparate aburinde, toate înmiresmate cu balsamul de vin fierb care are mare trecere.

Moș Crăciun are fixat un punct de lucru pe platoul din fața Operei, unde toți copiii cuminti îi ajută pe spiridușii Moșului să umple imensa sanie cu daruri, în cântul colindelor străvechi de pretutindeni. Iar copacii împodobiți cu ghirlande luminoase, din care strălucesc zeci de mii de steluțe, fac ca serile să fie feeric și minunate pentru plimbări.

Christmas Fair

The Christmas Fair in Timișoara opens on 1st of December, Romania's National Day. Romanian and foreign dealers annually present in tens of cottages their products: furs and warm carpets, slippers, mugs and crockery and lots of handcrafts.

The food area is not to be missed, because the smell of it blends, perfectly, with the taste, and the offer is a generous one, coming from local and foreign chefs.

Santa Claus takes his place in Piața Operei, where all the good children help his leprechauns fill Santa's slay with presents. The trees are decorated with glowing garlands that make the evenings magical and wonderful for a walk.

Sărbătoarea Ignatului la Muzeului Satului

O sărbătoare cu un minunat rit arhaic vă poftește la mijlocul lunii decembrie, să treceți pragul Muzeului Satului Bănățean din Timișoara, pentru a vă bucura de frumoase tradiții și obiceiuri bănățene ce preîntâmpină Crăciunul.

Nu veți regreta deloc dacă veți petrece câteva ore în acest spațiu plin de viață, pentru că în zori de zi sosește alaiul de colindători, pițărăi, cu obiceiul Ignatului și cu urăturile specifice, în cânt de colinde. Fiecare dintre aceștia primește de la gazde câte o cană cu nuci, fructe și dulciuri, după care începe ritualul Ignatului.

Odată sacrificat grăsunul, măcelari pricepuți încep prepararea cărăușilor proaspeți și a celorlalte delicătăți, în timp ce alături se încinge focul pe care se aşeză ceaunele în care vor da în clopot gulașul și papricașul îmbujorat de ardeii picanți.

Între timp, gazdele vă vor cinsti cu rachiu de casă, iar când mâncarea va fi gata, sunt poftiți cu toții la cina numită "pomana porcului", un obicei pe care nu-l veți uita. Dacă va fi și zăpadă, vă puteți plimba pe aleile Muzeului Satului Bănățean într-un decor de basm.

Ignatius' Festival at the Village Museum

A holiday with a wonderful archaic rite invites you, in the middle of December, to cross the doorway of the Banat Village Museum, to enjoy beautiful traditions and customs from Banat.

You will not regret spending a few hours in this space, filled with life, because at dawn comes the carol singers, with Ignatius custom and its specific wishing.

Once Ignatius is sacrificed, skilled butchers

begin to prepare sausages and other delights, while the fire is getting warmer, so that the kettles in which goulash is made are ready. While the hosts welcome you with homemade brandy, you are also invited to the famous dinner: the "pork alms".

Festivalul Bega Boulevard

Apele pot despărții comunități, dar bănățenii au învățat că ele pot și să le unească. Canalul Bega, construit în urmă cu aproape trei veacuri (1728-1732) din ordinul contelui Claudio Mercy, a conectat Timișoara cu Marea Nordului mult timp, aducând orașului prosperitate și faimă.

Canalul Bega este primul navigabil construit pe teritoriul României de astăzi și de aceea și-a impus respectul în fața comunității care îl îndrăgește atât de mult, încât i-a dedicat și o sărbătoare: Festivalul Bega Boulevard, în primul week-end al lunii septembrie.

Startul petrecerii care durează trei zile este dat de orchestra militară a orașului, Big Band, pe faleza centrală Flora a Canalului, în zona Catedralei Mitropolitane, iar festivitățile continuă cu programe foarte atractive pentru toate vîrstele și toate gusturile: concerte, expoziții tematice, spectacole și demonstrații pe apă, parada ambarcațiunilor navale, jocuri marinărești și cel mai așteptat moment, parada celor 5.000 de rătuște din plastic lansate pe apă.

Sigur, nu veți rata nici plimbările cu vaporașele pe Bega, iar terasele de pe faleze vă așteaptă cu tot felul de bunătăți culinare, de la dulciuri rafinate până la meniuri sofisticate sau tradiționalii mititei.

Și pentru că totul se petrece în zona ultracentrală a orașului, puteți părăsi pentru câteva ore distracția marinărească pentru a vizita și alte obiective turistice din centrul Timișoarei, Piața Victoriei, clădirea Operei, singura din lume care adăpostește patru instituții de cultură (Opera Națională Română, Teatrul Național și Teatrele de Stat German și Maghiar) sau să admirați palatele ridicate în veacurile trecute, în Piața Operei (a Victoriei).

The Bega Boulevard Festival

Rivers can break apart communities, but the people living in Banat know they can also bring communities together. The Bega channel, built almost 3 centuries ago, has connected Timișoara to the North Sea for a very long time, bringing fame and prosperity.

This channel is the first navigable channel built in Romania and that is why a festival was dedicated to it: the Bega Boulevard Festival, in the first weekend of September.

The party lasts for three days and is set by the military orchestra, Big Band, on the central promenade, near the Metropolitan Cathedral. The festivities continue with concerts, themed exhibits, performances and water demonstrations, naval boats parade, sailing games and the most expected moment: the parade of the 5000 plastic ducks on water.

Ruga Timișoarei

Este o sărbătoare tradițională a orașului, care are loc în Parcul Rozelor în preajma sărbătorii hramului Catedralei Mitropolitane din Timișoara, cea a Sfântului Iosif cel Nou de la Partoș (15 septembrie), fost mitropolit al Banatului.

Total începe cu Alaiul Rugii, o adevărată paradă a portului popular care pornește de la Catedrală spre Parcul Rozelor, unde ansambluri folclorice și artiști vocali populari întrețin o atmosferă tonică, iar pe platoul din parc se încinge hora rugii.

Aleile parcului sunt scăldate în muzică și voie bună. Și credeți că gurmanzii au fost uități? Nicidecum! În Banat se mănâncă bine, iar la sărbătorile câmpenești, cu atât mai mult. Deși nu este o sărbătoare-picnic, caracterul popular este dat de ceaunele care vă poftesc la mâncăruri picante calde, szekely-gulyaș, fasole cu ciolan de porc, tocăniță cu mămăliguță și murături, dulciuri de casă, kurtos kalacs la cuptor, batoane de ciocolată de casă, gogoși scăldați în ciocolată sau dulceață

și multe alte bunătăți. Dacă nu le cunoașteți încă savoare, vă așteptăm să le gustați! Cu siguranță, veți rămâne cu amintirea gustului delicios.

Mai puteți găsi și suveniri, sticluțe cu palincă, un rachiu foarte tare, în fața căruia îngenunchează orice altă băutură, obiecte din ceramică, produse handmade și multe alte amintiri plăcute și frumoase din Timișoara, care vă vor face să reveniți aici.

Timișoara's Celebration

It is a traditional holiday of the city, which takes place in the Roses Park on 15th of September, where all begins with a folk costumes parade. Folk ensembles and vocal artists entertain a vivid atmosphere and in the park people start to gather and dance Romanian traditional dances.

Although it is not a picnic holiday, the folk feature is given by kettle waiting with spicy food, goulash and other specific Romanian dishes, homemade sweets and chocolate and many more. It is the perfect opportunity to try them!

You can also find souvenirs, bottles with homemade brandy, ceramic objects, handmade products and many other pleasant memories that will make come again to Timișoara.

Squirrels' Days from Buziaș

Don't you just love squirrels? An unusual attraction for the county, near Timișoara, are the squirrels from the bathing resort Buziaș. That's why, at the end of May, the Squirrels Festival is organised.

You can come here and meet some of the most beautiful auburns with fluffy tails that hide around trees. The festival takes place in the middle of a forest-park, a health oasis filled with ozone air.

Festivalul Zilele Veverițelor de la Buziaș

Nu-i aşa că din copilărie v-au plăcut veverițele? Fie că le-ați văzut în desenele animate, fie că ați avut bucuria să le dați o nucă sau o alună din mâna, ele stârnesc zâmbete și bucurie.

O atracție deosebită a județului, în apropierea Timișoarei, sunt veverițele din stațiunea balneoclimatică Buziaș. De aceea, aici se organizează Festivalul Veverițelor, la sfârșitul lunii mai.

Numărul lor a scăzut în ultimii ani și știți de ce? Pentru că au fost păcălite de vizitatorii parcului care le ademeneau să se apropie, ele urcau sprintene în palmă pentru a-și lua nuca sau aluna, dar li se ofereau pietre și... s-au supărat, retrăgându-se în pădurile din apropiere.

Puteți veni cu încredere la Zilele Veverițelor, pentru că totuși veți mai întâlni frumoasele roșcate cu superbele cozi în care se ascund sfioase. Este un festival nemaipomenit, în mijlocul unui parc-pădure, o oază de sănătate cu cel mai ozonat aer din Europa, care ajută mult în boli ale sistemului nervos central și periferic.

Nelipsit de la Zilele Veverițelor este și Uica Mihai, cunoscut bucătar din Banat ce gătește prin excelență mâncăruri simple, savuroase, aşa cum se preparau odinioară, foarte apreciate în astfel de sărbători fiind sarmalele și gulașul.

Festivalul Papricașului și al Vinului de la Buziaș

Imposibil să nu ajungeți în prima decadă a lunii octombrie la Buziaș! Miresmele papricașului bănățean și ale vinului de la Silagiu vă vor conduce spre unul dintre cele mai apetisante festivaluri din zonă, care deschide deplin porțile unei toamne îmbelșugate.

Bucătari pricepuți din Timiș, Ungaria și Serbia se întrec pentru a pregăti cel mai gustos papricaș, dar și cea mai gustoasă zacuscă din noua recoltă.

V-ați întrebat vreodată ce este un papricaș bănățean? Este acel balsam în care până și ingredientele alimentare se înțeleg excelent în ceaun, ceapa aşteaptă cu răbdare în uleiul cald să se călească până devine aurie, praful de ardei iuți o îmbujorează, cartofii îi dau finețea gustului, iar bucățile de carne transformă toată această armonie culinară într-o nebunie. Secretul gustului e dat de carne folosită (porc, pasăre sau pește),

de iuțimea ardeiului și al condimentelor folosite, iar pentru a fi mai consistent, în mâncare se mai pot adăuga găluște din făină. De acum nu mai rămâne decât să vă decideți ce fel de papricaș alegeți.

Printre toate, nu uitați să gustați și din vinurile albe, rose sau roșii din podgoriile Silagiului, pe care le puteți vizita cu acest prilej, pentru că sunt foarte aproape de Buziaș!

Paprikash and Wine Festival from Buziaș

It's impossible not to get to Buziaș the last decade of October! The paprikash and wine flavors will lead you to one of the most appetizing festivals in the area, which opens the gate to a rich Autumn.

Have you ever wondered what a Banat paprikash is? It's that balm in which even the food ingredients mix together perfectly in the kettle, and the pieces of meat, onion, paprika powder and potatoes transform this food into a culinary madness. The secret is provided by the meat (pork, chicken or fish), the spiciness of the pepper and condiments. You just have to decide which type you want.

Also, do not forget to taste the white, rose and red wines from nearby vineyards.

Art Encounters

Fundația Art Encounters reușește prin acest proiect să transforme Timișoara în capitala artei contemporane, timp de mai bine de o lună (octombrie-noiembrie), pentru că Art Encounters este un adevărat festival apreciat de nonconformiștii de toate vîrstele și de pretutindeni.

Sunt idei îndrăznețe, care propun mereu "ceva nou", creatorii lucrărilor își aleg ca locuri de expunere spații neconvenționale, de la cele stradale până la interioare ale unor foste hale industriale.

Pentru acești artiști, tot ceea ce pare urât sau nefolositor devine suport de artă, iar ceea ce multora le poate părea nefiresc sau interzis, viziunea lor transformă cu îndrăzneală în exponate publice.

Art Encounters

The Art Encounters Foundation has managed, through this project, to transform Timișoara into the capital of contemporary art for more than a month. This is a true festival dedicated to nonconformists of all ages and everywhere.

There are daring ideas which always assume "something new" and the artists choose unconventional spaces for their exhibits. For them, everything that seems ugly and seems to have no use at all can be transformed into art and publicly displayed.

Surduc Lake Festival

It's everything you can possibly want in the beginning of July: sun, water, sports and a lot of fun in a natural environment. Surduc lake is one of the most wanted places of recreations from the county.

The main attractions are aviation and nautical shows which take place during the two days this festival takes place. These days, you can also take walks on the lake with the water bicycle, participate in swimming contests, kayak races or touring around the lake. All these happen under the entertainment of music bands and DJs.

On the lake banks you can find cottages, food trucks where you can taste vegetarian breakfasts and, also, barbecues and cold beer. Visit the nearby wooden churches, three centuries old and other beauties the nature provides.

Festivalul Lacului Surduc

Este tot ce vă puteți dori, la început de lună iulie: soare, apă, mișcare și multă distracție într-un mediu natural superb, Lacul Surduc fiind unul dintre cele mai căutate locuri de agrement din județul Timiș în sezonul estival.

Atracțiile sărbătorii sunt un show aviatic și unul nautic care se desfășoară simultan pe Lacul Surduc în cele două zile ale sărbătorii și care se bucură de o participare internațională de primă clasă din lumea aviației acrobatice. Evoluțiile pline de adrenalină oferite de piloți vă vor face să trăiți clipe de neuitat pe care le veți răsplăti cu aplauze, din plin.

Dar în aceste zile puteți face și dumneavoastră plimbări cu hidro bicicletele pe lac, în cadrul unor întreceri de caiac-canoe și bărci dragon, probe de înot sau curse de cicloturism în jurul lacului. Vă mai stau la dispoziție tiroliana, tirul cu arbaleta, cei mici vor învăța să facă desene pe față și să pescuiască. Toate acestea sunt întreținute de atmosfera de veselie asigurată de trupe de muzică și DJ- ei care vor să înlăture orice griji.

Pe malurile lacului sunt amenajate cabane și tonete, terase ambulante, unde puteți gusta un dejun vegetarian, iar gurmanzii se pot răsfăța cu grătare, mititei și bere rece.

Dar Lacul Surduc nu înseamnă doar aceste spectacole. În apropiere, pot fi vizitate bisericile de lemn vechi de trei secole, dar și alte frumuseți oferite de pastelurile verzi-albastre ale zilelor de vară.

Festivalul cârnaților bănățeni

Când mugurii se grăbesc să deschidă ferestrele copacilor prin neaua lunii februarie, nemții din Banat răspândesc vestea cea mare: Worschtkoschtprob! Adică, Festivalul cârnaților bănățeni!

La start se aliniază cei mai buni măcelari din vestul țării și până unde vezi cu ochii în Banatul istoric.

Pentru acest festival, măcelarii încusiti se pregătesc luni bune, pentru că știu din generație în generație cum trebuie să fie balsamul mezeturilor de casă proaspete sau afumate. Tocmai de aceea, nu au curajul să participe decât cei care au rețete "secrete" care dau savoare produselor.

Istoria acestui festival s-a născut în redacția ziarului Banater Zeitung din Timișoara, în anii '80 ai veacului trecut, când cititorii din spațiul rural bănățean aduceau la redacție cârnați, jumări, pastramă, lebăr, săngerete, caltaboși și alte bunătăți de felul acesta, pentru a fi degustate și "jurizate" de ziariști, cu câteva zile înainte de intrarea în Postul Paștilor.

După 1990, degustarea din redacție s-a transformat în Festivalul cârnaților bănățeni, care este atât de apreciat, încât a devenit ... caravană prin întregul Banat, în fiecare an desfășurându-se într-o altă localitate.

În anul 2021, cel al Capitalei Culturale Europene, este posibil ca Festivalul cârnaților bănățeni să devină itinerant, cu o bază în Timișoara, pentru că scopul este să-i răsfețe pe vizitatori.

Stând de vorbă cu zecile de măcelari prezenți în concursul evenimentului, poate veți reuși să aflați și câteva dintre ingredientele care fac cârnații săvăbești din Banat atât de gustoși. Noi am aflat că taina succesului este cât mai mult usturoi.

Pe lângă mesele întinse cu sute de metri de afumături asortate cu murături, brânzeturi și pâine de casă aburindă, pe care sunteți poftiți să le degustați, veți avea de ales "tării" la fel de bune, care deschid apetitul: palinca și țuica, dar și vinuri albe, aurii, roze și roșii din podgoriile timișene.

Nu veți putea sărasi festivalul fără a vă îndulci cu fructe, baigly cu nucă, mac și stafide și ciocolată de casă.

După vreo două-trei ore de relaxare printre bucate, în acompaniamentul discret al muzicilor nemțești, urmează verdictul: juriul anunță cel mai bun cârnăt și numele celor mai buni trei măcelari răsplătiți cu premii.

Banat Sausage Festival

In February, the Germans from Banat begin to spread the news: Worschtkoschtprob! Meaning, Banat sausage festival. The start is given by the best butchers from the West part of the country, including Historical Banat.

The history of this festival was born in the late 80s, in the newspaper Banater Zeitung from Timișoara, when readers used to bring sausages, jerky, pork-scaps, blood pudding and other goodies in order to be tasted and "judged" by journalists.

In 2021, it is possible that this festival will become itinerant, based in Timișoara, because it's purpose is to treat tourists. Maybe you will also be able to find some of the secret ingredients which make the products so tasty.

After indulging in sausages, homemade brandy and wines, but also desserts, the judges announce the best sausage and the top three best butchers, rewarding them with prizes.

Festivalul Meșterilor Populari și al Condeierilor Plugari

Muzeul Satului Bănățean din Timișoara este un templu de cultură, în forma ei cea mai pură. Într-un pastel autumnal scăldat în aurul naturii împlinite, spațiul acesta devine gazdă bucuroasă de oaspeți pentru multe manifestări tradiționale, dar și pentru turiștii care-i trec pragul și care trebuie să plece, neapărat, atât de încântați, încât să-și dorească să revină cât mai des.

La sfârșitul lunii septembrie, aici au loc două

evenimente distințe, dar legate prin tradiția populară bănățeană: Târgul Meșterilor Populari și Festivalul Condeierilor Plugari, care reînvie interesul pentru obiceiuri tradiționale, pentru arta autentică și pentru creația culturală unică în Europa.

Trecând pragul muzeului, veți pătrunde în străvechimea meșteșugurilor populare, veți vedea cum se țes frumoasele ii sau broderiile în fir de aur și borangic, cum se toarce lâna în firul gros din care se vor confecționa veșminte călduroase pentru iarnă, dar veți putea pătrunde și în tainele frământării lutului până devine blid sau ulcele.

Vă puteți cumpăra produse de calitate, costume de vară, bluze, ii, toate din pânză topită, atât pentru femei și copii, cât și pentru bărbați, țesături ornamentale din fire naturale de bumbac, cânepă sau in, măști populare, păpuși în costume populare,

jucării din lemn, obiecte din sfoară, țesături din păr de capră, vase de lut, scăunele din lemn pentru copii, pături și papuci din lână pentru iernile geroase, bastoane și multe alte suveniruri sau obiecte trebuincioase în gospodărie.

Vă vor însoții pașii artizanii populari dornici de vorbă cu oaspeții, care vă vor destăinui secrete din măiestria cu care au lucrat ciuberele și butoaiele de vin pentru a da gustul bun al licorilor lui Bahus, cum modelează ei ceramica și lemnul, veți descoperi câtă migală începe în încondeierea ouălor sau în modelarea lemnului până la nivel de artă, în fiecare dintre ei picurând un strop de ... Brâncuși.

Pe aleile muzeului îi veți întâlni, în străie tradiționale, pe poeții populari care se revăd la Festivalul Condeierilor Plugari din Banat cu creatori populari din toată țara, alături de soliști vocali, în armonia creată de momentele vesele și voia bună.

Nu puteți refuza o şezătoare, adică acea întâlnire

la vorbă despre vrute și nevrute, despre știute și nevăzute, o "gură a satului" din care s-au născut canalele moderne de știri.

Dar nu există șezătoare fără un mic ospăț, de aceea, pentru dumneavoastră se vor găti produse traditionale bănățene, sarmale cu mămăliguță, gulaș secuiesc, dulciuri de casă sau o halva după rețete din vechiul Ada -Kaleh, o insulă românească dispărută, ale cărei taine merită să le redescoperiți, de la Timișoara.

Folk Masters and Plougher Literates Festival

Banat Village Museum is a temple of culture in its purest form. In an autumnal pastel, this place becomes the host for many traditional manifestations.

Near the end of September, here take place two distinctive events: Folk Masters Fair and Plougher Literates Festival, which revives the interest for traditional customs, for authentic art and for cultural creation, unique in Europe.

You can buy quality products, summer costumes, traditional Romanian blouses, for women, men and kids, ornamental cloths, puppets in folk costumes, wooden toys, string objects, crockery, wooden chairs for children, wool blankets and slippers and many more souvenirs or traditional objects.

On the alleys of the museum, you will meet folk poets dressed up in traditional clothing, vocal singers and artists, who get together at the Plougher Literates Festival.

Festivalul Vatra de olari de la Jupâneşti

Este unul dintre cele mai frumoase evenimente care mențin tradițiile meșteșugărești, sărbătoare câmpenească organizată în fiecare ultim sfârșit de săptămână al lunii august în localitatea Jupânești.

Pasiunea localnicilor de a păstra vie tradiția olăritului cu un specific aparte în zonă, dat de ceramica roșie decorată simplu, care o face remarcată în târgurile de profil, a transformat această laborioasă muncă în prilej de sărbătoare.

Veniți la festivalul olăritului de la Jupânești și veți pătrunde într-un târg arhaic din care nu puteți pleca fără o oală din lut, un blid sau o ulcică de ceramică. Pentru fiecare dintre ele veți primi și câte o recomandare din partea olarilor.

În oalele de pământ se prepară cele mai bune sarmale din carne de porc tocată fin și amestecată cu ceapă galbenă mărunțită, boia, sare și alte mirodenii, care se împachetează în foi de varză murată, iar în loc de capac se folosesc felii de cărneați, roșii și varză mărunțită.

Din ulcelele de pământ se bea cel mai bun vin roșu din Banat, rece în sezonul de vară sau fierb, în serile de iarnă.

Tarabele meșteșugarilor de la Jupânești devin multicolore, strălucind în soare numeroasele bijuterii din lut, ceramică sau țesături, lucrate cu multă migală de oamenii locului.

Buna dispoziție vă va însobi, pentru că târgul răsună de programele folclorice organizate pe parcursul întregii zile, iar meșteri-bucătari din zonă încing ceaunele cu mâncăruri tradiționale pe care nu le puteți refuza.

Pottery Festival in Jupânești

It is one of the most beautiful events maintaining alive the craftsmanship customs, organized every weekend of August in Jupânești.

The local's passion to keep the pottery custom alive has transformed this laborious work into an occasion of celebration. Do not leave this festival without a clay pot, dish or pipkin. These pots help prepare some of the best foods.

A good mood will accompany you, because this festival is filled with folk performances and the chefs heat up kettles with traditional food you cannot resist.

Concertul din Peștera Românești

Vă plac muzica și aventura? Perfect! Unic în România și rar în lume, Concertul simfonic din Peștera Românești este un festival al naturii autunale, care nu durează mai mult de 60 de minute, pentru a nu deranja prea mult sutele de lilieci care cuibăresc aici, iar acum este și perioada de împerechere.

Până la scena din adâncuri, străbateți la pas un peisaj mirific prin pădurile ce-și risipesc aurul din frunze în brațele miezului de octombrie. Este o plimbare ușoară, care vă pregătește pentru spectacolul ce va urma.

Pagini ale marilor clasici Ceaikovski, Mozart, Grieg, Dvorak, Mendelssohn Bartholdy, G.Tartini - Kreisler, uverturi din opere, melodii lăutărești de Sarasate, Johann Strauss, piese din muzica bănățeanului Tiberiu Brediceanu și ale multor altor creatori consacrați de muzică simfonică vă vor răsfăța într-o acustică unică a acestei scene vii.

Sunt concerte susținute de Orchestra Simfonică a Filarmonicii Banatul, sub bagheta unor mari dirijori, iar soliștii interpreți vin din toate colțurile lumii.

Fiecare toamnă este marcată de acest eveniment care reușește să adune tot mai multe mii de melomani de pretutindeni.

În ultimii ani, paleta concertelor s-a diversificat, programul conținând și piese rock, de jazz, blues sau muzică electronică.

În această peșteră sunt permanent 14 grade Celsius și multă umedețe.

Legenda locului spune că aici a trăit demult un fecior de cioban care și-a omorât tatăl pentru a-i lua oile. De atunci, sufletul bătrânlui cioban rătăcește prin peșteră și pe lângă ea, tânguindu-se.

The Concert from Românești Cave

If you like both classical music and adventure, do not miss this festival, a unique event in Romania, that takes place in the middle of October. It starts with an easy hike and ends with a beautiful concert.

The Symphony Orchestra from Banat Philharmonic, under the direction of great conductors, perform pages from world's greatest classic musicians such as Mozart, Tchaikovsky, Grieg, Dvorak, Mendelssohn, Strauss, etc.

Every Autumn is marked by this event that manages to bring together music lovers. Over the last years, the music program diversified and now you can listen also to rock, jazz, blues or electronic music.

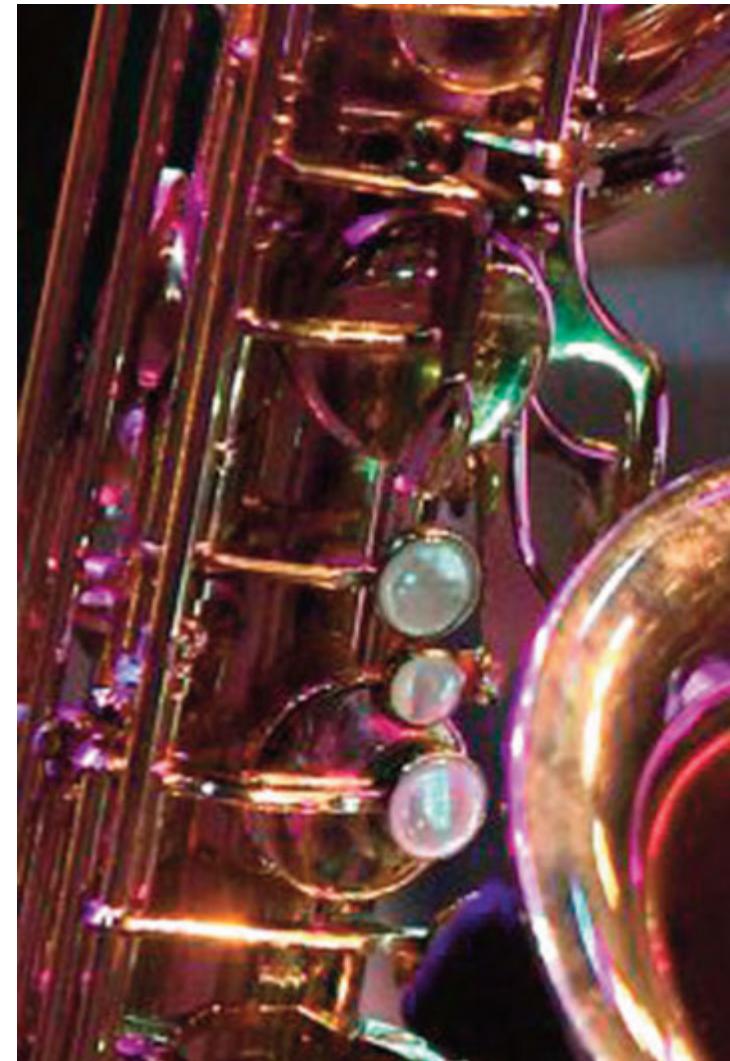

Timișoara Jazz Festival

Trei seri de la sfârșitul lunii octombrie vă vor face să vă simțiți mult mai tineri, în compania unor artiști formidabili din întreaga lume care urcă pe scena Timișoara Jazz Festival.

Evenimentul propune un mix de jazz, world music, etno, clasic, fusion și rock, cu protagonisti ce au în portofoliu albume scoase de cele mai importante case de discuri, muzicieni talențați și interpreți a căror carieră însumează sute de albume.

Compozitori, toboșari, chitariști legendari ce amintesc de Dianne Reeves, Stevie Wonder, Quincy Jones, Leon Parker, Nicholas Payton, The Rolling Stones, vin din Anglia, Austria, Turcia, USA, România, Macedonia, Cuba, Italia.

Timișoara Jazz Festival

At the end of October, three nights will make you feel younger in the company of amazing artists from all over the world. The event is a mix of jazz, world music, folk, classic, fusion and rock, accompanied by talented musicians and singers.

Festivalul Papanașilor

Arome de vanilie, dulceață de căpsuni sau cremă caldă de ciocolată învăluie la mijlocul lunii octombrie comuna Covaci, la doi pași de Timișoara. Este Festivalul Papanașilor, care deschide porțile pensiunii Anette pentru toată lumea.

Gătiți după rețete tradiționale, din brânză dulce și proaspătă de vaci, cu smântână ce catifelează compozitia, papanașii fierți sau prăjiți se prepară în fața dumneavoastră.

Arta gastro atinge cote maxime când privești farfurie cu papanașii scăldați în sosuri de vanilie și de ciocolată sau cu diverse dulcețuri de casă și frișcă. Pentru cei mai pretențioși, papanașii se pot servi și în cupe care dau mai multă eleganță desertului.

Până la papanași, desigur, puteți trece prin meniul savuros preparat la ceaun, grătare și vin fierț cu scorțișoară și portocale.

Cu siguranță vă veți simți minunat, pentru că gazdele sunt extraordinare, programul muzical este plăcut, iar oaspeții își vor nota în agenda data și adresa locației, pentru a putea reveni ori de câte ori vor să se răsfețe cu un desert al copilăriei. Intrarea la eveniment este liberă.

Cheese Dumpling Festival

Vanilla flavors, strawberry jam or warm chocolate sauce wrap Covaci village, just near Timișoara. It is the Cheese Dumpling Festival, which opens the gates of Anette guesthouse to everybody.

Made after traditional recipes, from sweet and fresh cow's cheese, with cream, the boiled or fried dumplings are prepared right in front of you. The gastro art reaches its top when you see the cheese dumplings floating in vanilla and chocolate sauce or in homemade jams and cream.

Festivalul Tocăniței

Mai stați pe gânduri? Tocănița este acea minunată armonie între balsam și savoare, irezistibilă chiar și pentru cei mai pretențioși gurmanzi.

La sfârșitul lunii iulie, în Parcul central din Dumbrăvița, la 5 minute distanță de Timișoara, bucătari locali și invitați din Ungaria și Serbia, care cunosc tainele celor mai bune tocănițe, vin aici să creeze o armonie culinară.

De dimineață se încinge focul pentru ceaune, în timp ce mesele pe care lucrează bucătarii sunt pline de legume proaspete pe care le vor îmblânzi în ceaun pentru a făuri cea mai savuroasă tocăniță.

Ceapă aurie, gogoșari îmbujorați, ardei iute ca focul, morcovi plini de sănătate, roșii zemoase, smântâna care catifeleză textura oricărei mâncări, toate vor ajunge să se înțeleagă foarte bine în ceaun cu bucătările de carne.

Timp de vreo două ore, până când tocănița va putea fi servită, vă puteți cinsti cu un pahar de rachiu, în timp ce formații folclorice creează atmosfera veselă a unei adevărate sărbători câmpenești. De la nelipsiții meșteșugari vă puteți cumpăra frumoase suveniri. Și uite cum trece timpul, iar tocănița este gata de servit! Aburindă, piperată, gustoasă, suprema tocăniță vă așteaptă!

Pottage Festival

This beautiful pottage is irresistible even for the most pretentious ones. At the end of July, in the central park of Dumbrăvița, 5 minutes away from Timișoara, local and foreign chefs from Hungary and Serbia come here to create a culinary harmony.

For a couple of hours, until the pottage is ready, you can serve a glass of brandy, while folk artists entertain and keep a joyful atmosphere. You can also buy lovely souvenirs from craftsmen.

Festivaluri în Arad

Festivals in Arad

Festivalul Vânătorilor de la Bata

Ați admirat vreodată un tablou cu scene de vânătoare? V-a cucerit Corul Vânătorilor din opera "Freischutz" de Karl Maria von Weber și ați fredonat melodia? Cu siguranță, da. Minunata lume a vânătorii a fascinat întotdeauna și o puteți întâlni

în realitate în comuna arădeană Bata, unde are loc Festivalul Vânătorilor, în luna septembrie.

Festivalul, patronat de zeița Diana, este unul dintre cele mai renumite din Europa și redescoperă cu fiecare ediție tradițiile și obiceiurile legate de cea mai veche îndeletnicire a omenirii, vânatul, care astăzi s-a transformat într-un sport nobil.

Veniți la Festivalul Vânătorilor de la Bata, unde aveți plăcerea de a roti pușca în vânt ochind păsări sălbaticice, dar mai ales vânat mare. Și nu oricum,

ci respectând anumite ritualuri, tradiții și obiceiuri care au însoțit întotdeauna plăcerea vânătorii.

O întreagă zi o veți petrece în compania unor probe de măiestrie vânătorească, de preparare a mâncărurilor specifice, dresura canină și de șoimi, sau evaluarea trofeelor.

Cu o zi înaintea vânătorii sunt pregătiți puștile, muniția, câinii, gonacii. Este o sărbătoare câmpenească, pentru că participă tot satul la gonirea mistreților, fiecare ceată pe sectorul ei, dar și la partea gastro.

Hunters' Festival from Bata

Have you ever admired a hunting scene painting? The wonderful world of hunting has always brought fascination and you can meet it in Arad, in Bata village, where the Hunters' Festival takes place in September.

The festival is well-known in Europe, invites you to Bata to shoot wild birds or, especially, wild animals. Not anyway, but by respecting certain rituals, customs and habits which always attended the pleasure of hunting.

You will be able to spend an entire day in the company of hunting craftsmanship, of preparing specific food, canine and hawk training, and trophy evaluation.

De dimineață, vânătorii și gonacii pornesc prevăzători și foarte bine organizați, după vânătul de mistreți, în timp ce la baza taberei se încinge ceaunele și focul grătarelor unde se vor prepara tocănițe de mistreț, șnițel natur de mistreț, sarmale de vânat, fripturi. Toate îmbinate cu belșug de vin roșu din podgoriile arădene, iar voia bună nu lipsește, pentru că sunt prezente spectacolele folclorice, muzica, dansurile. Bineînțeles că nu lipsesc jocurile, demonstrațiile de măiestrie și nici poveștile vânătoarești.

Festivalul „Gura Satului”, la Macea

Aveți umor? Atunci, sunteți poftiți la Festivalul Internațional de Satiră și Umor Sătesc "Gura Satului", cel mai vechi de acest fel din România, care se desfășoară în comuna arădeană Macea, în week-end-ul de mijloc al lunii august.

Veți trăi momente unice de veselie încă din momentul invitației la petrecere, după un ritual bătrânesc. Pentru că invitațiile nu se fac prin metode moderne, ci cu o căruță trasă de un măgăruș, urmată de un grup de dansatori și o formație de muzică populară care merg pe ulițele satului și cheamă lumea la festival.

Este o invitație din poartă în poartă, cu opriri ale protagonistilor bucuriei la instituții, la magazine și la casele gospodarilor din sat. După ce festivalul

este anunțat, lumea se adună și începe petrecerea plină de viață, care contaminează și localitățile vecine, până unde îi țin puterile pe participanți.

Voia bună este asigurată devreme ce sunt prezenți zeci de caricaturiști, formații satirice și interpreți din Ungaria, Serbia și România, pricepuți în satiră și umor, dar și de concursul de interpretare a scenelor de teatru și umor sătesc și baluri.

Surpriza festivalului o reprezintă un brand al caricaturii românești și internaționale, caricaturistul Stefan Popa Popa's, cel mai rapid caricaturist din lume, care a imortalizat caractere ce au condus lumea.

“Village Gossip” Festival from Macea

Do you have any humor? Then you are expected at the “Village Gossip” International Ridicule and Village Humor, the oldest in Romania, which takes place in Macea village, during the middle weekend of August.

You will enjoy unique moments of joy, after a very old custom, since the invitations are delivered by carriage, followed by a happy group of dancers and a folk music band, walking the village streets and calling every villager to the festival\$.

The happy moments are offered by cartoonists, ridicule bands and interprets from Hungary, Serbia and Romania, but also interpretation contests. The famous world-known cartoonist, Ștefan Popa Popa's, represents the surprise of the festival.

Festivalul Tradițiilor de Iarnă

Iarna coboară cu un evantai de tradiții și obiceiuri specifice în Arad, punctul de atracție pentru localnici și străini fiind festivalul care se deschide la începutul lunii decembrie, în spațiul Expo.

Veți retrăi bucuriile copilăriei, dar veți descoperi și frumusețea unor obiceiuri tradiționale unice, presărate cu concursuri gastronomice, degustări de produse alimentare făcute în gospodăriile țărănești, dulciuri, prăjitură specifice sărbătorilor de iarnă.

Unul dintre cele mai frumoase momente este spectacolul oferit de "tăierea porcului", Ignatul, urmată de degustarea produselor specifice, unice în Europa: jumări, caltaboși, cărăuți, toate oferite la "cina porcului". Prieten al acestei tradiții este nelipsitul vin roșu, care se degustă pe-ndelele, ascultând programele de colinde.

Winter Custom Festival

Considered the main attraction of Winter, the festival opens at the beginning of December, in Arad. You will relieve the joys of childhood and the beauty of unique customs and habits, traditional food and dessert tasting.

A friend of this custom is the mulled wine, which is always present during the festival.

Praznicul de Pită Nouă, de la Beliu

V-ați gândit că fiecare pâine pe care o cumpărați din rafturile supermarketurilor moderne își are rădăcinile în micul bob de grâu? Sau că în perioade de foamete, oamenii mulțumeau Cerului când

aveau un codru de pâine?

Pentru români, pâinea este alimentul binecuvântat, ancestral, de aceea i-au dedicat sărbători anume, una asemănătoare fiind "Praznicul de pită nouă" de la Beliu, în cea mai apropiată duminică de sărbătoarea Sfintei Maria Mari.

Venind la sărbătoarea de la Beliu, veți descoperi și o pagină de istorie, pentru că în 1914, feciorii locurilor au căzut pe front, iar simbolul renașterii a devenit pâinea.

Ritualul praznicului vă va cucerî: de dimineață,

goștii sunt așteptați de tinerii din comună călare pe cai, după care alaiul pornește spre Pădurea Dumbrava, însoțiti de muzică și dansuri populare.

Odată ajunși în luminiș, codrenii pregătesc aluatul și încep să coacă pita nouă în cuptoare vechi de peste un veac.

Când pita e rumenită, dolofană și aburindă, le este servită celor prezenți, cu mâncăruri gustoase, tocănițe, gulaș, sărmăluțe, iar deserturile sunt preparate din același aluat, care se transformă în plăcinte cu brânză dulce, cu fructe ori în gogoși.

New Bread Feast from Beliu

For Romanians, the bread is a blessed ancestral food, that's why in its honor, a feast was dedicated. Coming to this celebration, you will discover a page from the history book: in 1914, the boys around here died in battle and the bread became a symbol of this rebirth.

When the bread is freshly removed from the oven, it is offered to guests together with tasty food and desserts.

Parada Clătitelor, la Moneasa

Cine poate rezista unor clătite aurii simple sau cu telemea, cu dulceață, cu brânză dulce sau cu ciocolată?

De aceea, la sfârșitul lunii iulie sunteți bineveniți în patria clătitelor, în stațiunea arădeană Moneasa, într-o lume a răsfățului culinar, care atrage în fiecare an zeci de mii de turiști din întreaga

euroregiune.

Adevărat festival al clătitelor, sărbătoarea este o întrecere a gastronomilor, iar dacă doriți să vă încercați calitățile de cofetar, o puteți face. Treceți la crăiță, puneți aluatul și săltați clătita!

Fiecare ediție este presărată cu concursuri inedite, de la cea mai mare clătită până la cel mai înalt "zbor" de întors clătitele din crăiță.

În foile de clătită rulate veți putea descoperi și umpluturi mai sofisticate, după imaginația și gustul fiecărui: cu carne, cu brânză și spanac, cu dulceață și nuci sau chiar cu înghețată.

Pancakes Parade from

Who can resist a pancake?

That's why, at the beginning of July, you are welcomed to Moneasa, a world a culinary treat, which always attracts tens of thousands of tourists from all over the Euro-region.

Moneasa

Each edition consists of unique contests, from the largest pancake to the highest "flight" of turning them to the other side. In these pancakes, you will discover sophisticated fillings: meat, cheese and spinach, jams and nuts or even ice-cream.

Festivalul Părădăicilor, de la Macea

Printre localnici umblă vorba că Festivalul Părădăicilor a scos comuna din sărăcie, pentru că roșiiile de aici sunt atât de bune, încât au cucerit gustul tuturor românilor. De aceea, se cuvenea ca îmbujoratei tomate să i se dedice un festival, la sfârșit de lună iulie.

Să nu ratați această sărbătoare, aflându-vă pe

aproape, pentru că vă veți relaxa printre legumele verii, peperi galbeni, lubenițe, vinete sau ardei grași și veți vedea că părădăicile (roșiiile) sunt regine.

Roșii, galbene, rozalii, rotunde, ovale sau în formă de inimă, părădăicile de la Macea sunt dulci și cu un gust inconfundabil. Le puteți gusta alături de o telemea bună de vaci, de oaie sau de capră, cu un

strop de slănină sau pe frunze de salată verde, cu omletă sau în sucul sănătos.

Localnicii sunt foarte bucuroși de oaspeți, așa că veți putea primi și rețetele cele mai savuroase pentru supele și sosurile de roșii cu piure de cartofi, dar veți descoperi și faptul că ei făceau "keciup" delicios de sute de ani, fără să știe că se numea astfel.

Tomatoes Festival from Macea

There is a saying that this festival has relieved the village of poverty because the tomatoes here are extremely good. Do not miss this festival where you

will see all the summer's vegetables and fruit: yellow melons, watermelons, eggplants, peppers and the queens of the show, tomatoes of all colors and sizes.

Locals are very happy to receive guests and to share tasty recipes for tomato soups, sauces and homemade ketchup.

Festivaluri în Caraș-Severin

Festivals in Caraș-Severin

Festivalul Internațional de Jazz Gărâna

Gărâna este un pol al festivalurilor muzicale estivale, un regal muzical într-un ținut de poveste, cu artiști doar de prim rang din lumea jazzului, a blues-ului, a folk-ului, care vor să răspândească bună dispoziție.

"Festivalul de Jazz de la Gărâna nu este un festival, ci un fenomen!", exclamă iubitorii acestui gen muzical care a devenit cel mai complex eveniment de jazz din Europa Centrală și de Est.

Pășiți într-o lume minunată, în "ținutul lupilor" din Caraș-Severin, în inima Carpaților Banatului, unde veți fi întâmpinați în miezul verii de cel mai mare festival muzical în aer liber din România, dar și din această parte a Europei: Festivalul Internațional de Jazz de la Gărâna!

Pentru aproape o săptămână, la începutul lunii iulie, festivalul atrage o audiență de zeci de mii de turiști din întreaga lume, pasionați de muzica de jazz, urmat de un festival de folk.

Aflat la 150 km distanță de Aeroportul Timișoara și la vreo 20 de minute de mers cu mașina din Gara Reșița, micul sat Gărâna, ascuns între munți împăduriți, era numit Wolfsberg, "Poiana Lupului", de vechii săi locuitori, coloniști din Boemia, care au părăsit aceste locuri după 1990.

În timpul anului, satul de la poalele Muntelui

Semenic își trăiește liniștea arhaică, pentru ca în zilele festivalului să prindă viață și să devină un spațiu multicolor și vesel, care răspândește bucuria muzicii peste munți. Satul Gărâna aparține de comuna Brebu Nou și de aceea este posibil să auziți și de "festivalul de la Brebu".

Festivalul de Jazz de la Gărâna și-a trecut pe cartea de vizită o paletă largă de artiști de primă clasă ai genului, de la Eberhard Weber, Mike Stern, Lars Danielsson, Jean-Luc Ponty la Jack DeJohnette,

Ravi Coltrane, Matt Garrison, Yuri Honing Acoustic Quartet, Kari Ikonen Trio, Nils Petter Molver Quartet, Louis Sclavis Trio și mulți alții.

Cei mai puțin de o sută de localnici din Gărâna sunt bucuroși de oaspeți, care vă vor oferi bucate naturale, tradiționale, lapte, smântână, brânză și caș de la ciobanii care păstoresc în păsunile montane, zacuscă și tocănițe, sărmăluțe cu mămăligă, dar și preparate din pește din apele reci care străbat zona.

The International Jazz Festival from Gărâna

Gărâna represents a pole of season music festivals, with famous jazz, blues and folk artists. Jazz lovers consider this a phenomenon and not a festival, since it's the most complex jazz event in Central and Eastern Europe.

For almost a week, at the beginning of July, the festival attracts tens of thousands of tourists from all over the world, people who love jazz. The little village of Gărâna is hidden between the mountains, in the Wolf's Break.

The festival introduced the audience first class jazz artists, from Eberhard Weber, Mike Stern, Lars

Danielsson, Jean-Luc Ponty to Jack DeJohnette, Ravi Coltrane, Matt Garrison, Yuri Honing Acoustic Quartet and many more.

The less than a hundred hosts are happy to offer their tourists traditional food, milk, cream, and fresh cheese, but also fresh fish.

Festival de Fusion & Gospel - "Visions of Dreams" de la Gărâna

Festivalul de Fusion & Gospel - "Visions of

Dreams" este un festival mai Tânăr, dar care aduce pe scena de la Gărâna, pentru trei zile, la începutul lunii august, artiști din Serbia, Austria, Marea Britanie, SUA și România.

Este un eveniment de excepție, în locul unde Festivalul de Jazz de la Gărâna a făcut deja istorie, pe parcursul căruia au loc recitaluri de blues, jazz, funk, pop, rock, electronic și blues-funk.

Considerată "muzică de nișă", muzica fusion oferă posibilitatea ca mai multe stiluri să fie folosite în timpul unei reprezentații muzicale, dar și în timpul interpretării unui singur cântec.

Muzica gospel diferă în funcție de cultura și contextul social, este compusă și interpretată în multe scopuri, religios sau ceremonial, dar și ca produs de divertisment pentru piață. Pentru prima dată, termenul de "Gospel Song" a fost folosit în jurul anului 1874.

"Visions of Dreams" Fusion and Gospel Festival from Gărâna

The youngest festival from Gărâna, brings on stage, during three days at the beginning of August, artists from Serbia, Austria, Great Britain, USA and Romania.

It is an exceptional festival that brings together blues, jazz, funk, pop, rock, electronic and blues-funk recitals. Fusion music offers the possibility that different music genres can be used during a music half time, but also when interpreting a song.

Gospel is composed and interpreted in many religious purposes, religious, ceremonial and, also, for entertainment.

Festivalul de blues de la Gărâna

Gărâna nu mai înseamnă doar jazz, iar Festivalul de blues este inițiat destul de recent de legendarul Nicu Covaci, sufletul formației timișorene Phoenix.

În cele două zile ale festivalului au urcat deja pe scena festivalului formații îndrăgite: Blues'n'roll, Rares Totu's Midnight Sun feat. Dean Bowman (România-SUA), Adi Bărăr Blues Band, Stepan Project Blues Foundation, Blues Company feat. The Fab BC Horns & The Soul Sistaz (Germania) & A.G. Weinberger, Road Band, The Roses (Bulgaria),

Vali "SirBlues" Racila, Florin Ochescu Blues Project feat. Silvia Dumitrescu, Nicu Covaci & Dan Andrei Aldea.

The Blues Festival from Gărâna

Gărâna is not just about jazz, it's also about blues, a festival that was innitiated recently by the legendary singer from Phoenix band, Nicu Covaci.

The two-day festival welcomed already famous blues artists and bands.

Festivalul de Folk de la Gărâna

Valea Lupului de la Gărâna a devenit locul preferat pentru Festivalul de Folk, un gen muzical care întinerește cu fiecare generație.

În week-end-ul de la începutul lunii august, folk-ul atrage mii de iubitori ai genului, mulți dintre ei prelungindu-și vacanța în care au participat la Festivalul de Jazz.

Pe lângă evenimentul muzical propriu-zis, vă puteți bucura de festivalului berii germane care are loc acum, de muzica și dansurile tiroleze și bavareze care-l însoțesc.

După acest intermezzo, revenim la folk, pentru că pe scenă urcă în serile festivalului îndrăgiți artiști cu chitară: Maria Gheorghiu, Nicu Alifantis și Zan, Ducu Bertzi, Horia Crișovan, Adrian Ivanițchi, Zoia Alecu, Pasărea Colibri, Florin Chilian și mulți alții.

The Folk Festival from Gărâna

Wolf's Valley from Gărâna has become the favorite place for this festival. In the first weekend of August, folk music attracts thousands of musiclovers, presenting on stage many Romanian folk singers and bands.

Beside the festival, you can also enjoy the German Beer Festival.

Festivalul răchiei și al bucatelor tradiționale de la Herculane

Știați că în Banatul de munte se produc peste 500 de sortimente de țuică, între care se află și rachiul? Ați gustat vreodată pastă de leurdă sau friptură de melci, lângă o ulcică de răchie de prune sau de pere?

Aveți ocazia să o faceți la Festivalul răchiei și al produselor tradiționale de la Herculane, care are loc la mijlocul lunii octombrie și unde vă așteaptă un paradis culinar, cu mâncăruri curate, de casă, făcute după rețete mai vechi sau mai noi.

Vedetă este răchia (o băutură spirtoasă mai tare decât vinul, obținută din fructe sau cereale), care se potrivește excelent cu bucatele tradiționale reci, semipreparate sau calde.

La acest festival vin producători de răchie și de bucate tradiționale din tot Banatul montan, mai ales cei din Clisura Dunării, care expun cârnați de casă afumați la diferite esențe de lemn ce le dău irezistibilul miros și gust, variate sortimente de brânză de munte, de oaie, de vaci sau de capră, mălai copt în spuză, caș afumat în coajă de brad, slănină de porc, fasole bătută, cartofi copți în vatră, dulcețuri de smochine, legume proaspete, miere, pastă de leurdă, sirop de boz, bun în afecțiunile gastrice și pulmonare, dar și delicioase fripturi de melci cu pesmet și făină de mălai, făcute după

rețete tradiționale.

Nu uitați: degustările produselor sunt gratuite, iar pe parcursul întregii zile, muzica și voia bună vă vor însobi!

Și, pentru că suntem în Herculane, după ce ați gustat din răchia aurie care strălucește în sticluțe sau în pahare precum chihlimbarul, puteți face puțină mișcare, la pas, prin stațiunea bimilenară întemeiată de împăratul Traian, ai cărui soldați au preluat cultul balnear de la greci.

Vă puteți trata cu ape de izvor, iar o plimbare pe malurile râului Cerna, care străbate stațiunea, va fi binevenită. Neapărat să vă faceți timp pentru câteva poze cu Gara Herculane, poate cea mai frumoasă din România și una dintre cele mai romantice din Europa.

Dacă ați făcut-o și pe aceasta, sunteți privilegiați: ați călcat pe urmele pașilor împăratului Franz Iosif, ai împărătesei Sisi și ai regelui Carol I al României.

Homemade Brandy and Traditional Food Festival from Herculane

Did you know that in Banat are produced over 500 types of homemade brandy? You have the occasion to taste this type of drink during the festival, in the middle of October, where a culinary feast awaits.

The true star of the show is the homemade brandy, a spirituous drink, made of fruit or cereals.

During this festival you can enjoy all sorts of food: traditional homemade sausages, different types of homemade cheese, pork bacon, fig jam, fresh vegetables, honey, syrups and, also, delicious stakes.

And, because you happen to be in Herculane, you can also treat yourself with fountain waters, take a walk near Cerna river and takes some photos at the train station, being one of the most romantic places in Europe.

Festivalul Ceaunul de aur

Un festival gustos vă aşteaptă la mijlocul lunii august în Clisura Dunării, la Moldova Nouă, aproape de locul unde Dunărea salută România. Este Festivalul Ceaunul de aur, unde timp de trei zile este sărbătoarea preparatelor din pește.

Bănățeni din Caraș Severin și din Serbia se întrec

în a face cea mai savuroasă ciorbă de pește, iar nelipsit este Uica Mihai, pricoput bucătar bănățean, foarte îndrăgit în acest spațiu, pentru că este un fel de "om orchestră" și servește numai produse făcute în casă, care nu conțin nimic dăunător.

Și dacă e festival, este și concurs, așa că de dimineață se încing ceaunele mai mici, dominate de un imens ceaun de jumătate de tonă, în care se pregătește ciorba ce le va fi împărțită tuturor oaspeților. Încercați să vă înscrieți printre cei peste 2.000 de "beneficiari" ai unei astfel de delicatessen.

Veți da târcoale pe lângă ceaune preț de vreo trei ceasuri, miroslul vă va pune pe jar, iar dacă veți încerca să aflați secretul gustului acestor meniuri, să ni-l dezvăluți și nouă, pentru că bucătarii nu-l divulgă.

I-auzi! Să stai lângă astfel de miresme, să te minunezi de bunătatea de mâncare, iar bucătarii să-ți spună că secretul constă doar în "dragostea" cu care este gătită!

Surprize sunt la tot pasul. Printre veteranii bucătari veți întâlni și copii care fac ciorbă de pește la ceaun. De la ei am putut afla că adaugă în ciorba de pește și orez.

Se folosesc doar soiuri de pește proaspăt de Dunăre sau din râurile de munte, crap, păstrăv, somn, știucă și apă de Dunăre, care se spune că dă acel gust deosebit mâncării.

Pe parcursul întregului festival, muzica și voia bună nu lipsesc. Iar dacă mai apare și câte o paradă a portului popular, spectacolul este complet.

The Golden Kettle Festival

A tasty festival awaits in the middle of August, at Clisura Dunării, Moldova Nouă. Banat people from Caraș-Severin and Serbia compete in order to make the most delicious fish soup.

And if it's a festival, it's also a contest. Try entering the contest within over 2000 "customers" of this delicacy. Only fresh fish from Danube or mountain rivers are being used: trout, carp, catfish, pickerel, which offer an amazing savour.

During the whole festival, music and folk costume parades are present.

2021 Timișoara 2021
Capitală Europeană a Culturii

flex®